

بیماری‌های بز (عملی)

با طلسم رنگی

مؤلفین

دکتر رسول سجادیان (متخصص بیماری‌های داخلی دام‌های بزرگ)

دکتر محمد اسماعیل زاده (دامپزشک)

زمستان ۱۳۹۱

سرشناسه : سجادیان، رسول، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور : بیماری‌های بز (عملی) با اطلس رنگی/رسوا سجادیان، محمد اسماعیل زاده.
 مشخصات نشر : تهران: مشق شب فردا، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری : ۱۷۶ ص.؛ مصور (بخشی رنگی)، جدول.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۰۵-۷۳-۹
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : بزها - بیماری‌ها
 شناسه افزوده : اسماعیل زاده، محمد، ۱۳۶۱ -
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۲ ب۲ س/۵۴۹۶۸
 رده بندی دیویی : ۶۳۶/۳۰۸۹۶
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۰۸۹۱۱۷
 تاریخ درخواست : ۱۳۹۱/۱۲/۰۵
 تاریخ پاسخگویی :
 کد پیکری : ۳۰۸۸۱۰۰

مؤسسه انتشاراتی مشق شب

ناشر: مؤسسه انتشاراتی مشق شب
 نام کتاب: بیماری‌های بز (عملی) با اطلس رنگی
 نویسنده: دکتر رسول سجادیان - دکتر محمد اسماعیل زاده
 نظارت بر امور اجرایی: رضا هوشمند
 طراح جلد: حبیبه احسنی
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 نوبت چاپ: اول/۹۲
 چاپ: مشق شب
 قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۰۵-۷۳-۹

نشانی: تهران، میدان انقلاب، ابتدای خیابان قدس، ساختمان آنا تول فرانس (شماره ۳) واحد ۱۱

تلفن تماس: ۱۷ - ۶۶۹۶۲۵۱۶ شماره: ۶۶۴۸۸۸۲۰

www.mashgheshab.com

فهرست مطالب

فصل اول

مقدمه

بیوسکوریتی در بزهای شیری

فصل دوم

لیست تشخیص تفریق بیماری‌ها بر اساس علائم بالینی

علل ریزش مو و پشم

علل ایجاد خارش

ضایعات پوستی بر اساس نوع عامل ایجاد کننده

باکتریایی

مخیطی

قارچی

نتوپلازی

تفیدیای

انگلی

حساسیت به نور

ضایعات پوستی بر اساس اندام درگیر شده

پاها

بها، صورت، گردن و گوش‌ها

میان‌دوراه (پریته)

ستان

اها

ملل زخم‌ها و ضایعات در مخاط دهان

ملل ایجاد مورихگی / پوشش مویی زبر و خشن / پوسته پوسته شدن پوست

ملل تورم‌های زیر پوستی بر اساس اندام درگیر شده

۳۰	تورم سر و صورت
۳۱	تورم گردن و سینه
۳۱	تورم شکم
۳۱	تورم در هر جایی از بدن
۳۱	بیماری‌های درگیر کننده سیستم تنفسی
۳۱	علل ویروسی
۳۱	علل باکتریایی
۳۱	علل قارچی
۳۱	پنومونی انزوتیک
۳۱	علل انگلی
۳۲	پنومونی استنشاقی
۳۲	سموم
۳۲	سایر علل
۳۲	علل سرفه
۳۲	علل تنگی نفس (دیسپنه) / افزایش تعداد تنفس (تاکی پنه)
۳۳	علائم بالینی مربوط به دستگاه گوارش
۳۳	علل اتساع شکم
۳۳	علل بی‌اشتهایی
۳۳	علل کولیک (دل درد)
۳۴	علل ایجاد اسهال
۳۴	علل اسهال در بالغین
۳۴	علل اسهال در نوزادان
۳۴	علل اختلال در بلع
۳۴	علل ایجاد ملنا
۳۵	مسمومیت با

۳۵	علل التهاب کبد (هپاتیت)
۳۵	علائم بالینی مربوط به دستگاه ادراری
۳۵	علل دفع ادرار دردناک (دیزوری)
۳۵	علل ایجاد هماچوری
۳۵	علائم بالینی مربوط به دستگاه تناسلی
۳۵	علل سقط
۳۵	سقط در اوایل آبستنی
۳۵	سقط در اواخر آبستنی
۳۶	علل آنستروس (عدم باروری)
۳۶	علل التهاب واژن / التهاب غلاف قضیب
۳۶	علل تورم غلاف قضیب / تورم ولوا
۳۶	علل بی نظمی در سیکل جنسی
۳۶	علل سخت زایی
۳۷	علل طولانی شدن زمان آبستنی
۳۷	علل کاهش باروری در بزهای نر
۳۷	ناشی از کمبود
۳۷	ناشی از عوامل محیطی
۳۷	ارثی
۳۷	لنگش
۳۷	سوء تغذیه
۳۷	اختلالات آلت تناسلی / پریپوس
۳۸	ضعف جنسی روانی
۳۷	اختلالات اسکروتوم (کیسه بیضه)
۳۸	اختلالات اسپرم
۳۸	اختلالات بیضه ها / طناب اسپرماتیک

۳۸	اختلالات میزراه
۳۸	علل ضعف میل جنسی در بزهای نر
۳۸	مشکلات آلت تناسلی / پریپوس
۳۸	ضعف جنسی روانی
۳۸	التهاب ستون مهره‌ها
۳۸	کمبود روی
۳۸	علل ایجاد جفت ماندگی
۳۹	علائم بالینی مربوط به سیستم قلبی - عروقی
۳۹	علل سوفل قلبی
۳۹	علل آریتمی‌های قلبی
۳۹	علل اتساع / نبض در ورید وداجی
۳۹	علل گنگ شدن صداهاى قلبی
۴۰	علل ایجاد نبض ضعیف
۴۰	علائم مربوط به بافت پستان
۴۰	علل قطع شیر / کاهش شیر
۴۰	علل بزرگ شدن پستان
۴۰	علل ورم پستان
۴۰	علائم مربوط به سیستم عصبی
۴۰	علل عدم تعادل (آتاکی)
۴۱	علل چرخش دام به دور خود
۴۱	علل تشنج
۴۲	علل هیجان زدگی / دیوانگی
۴۲	علل فلج عصب صورت
۴۲	علل ایجاد حالت انحراف سر

۴۳	علل ایجادهای پیرمتریا
۴۳	علل ایجاد علایم عصبی
۴۳	علل باکتریایی
۴۳	علل مادرزادی
۴۳	علل تغذیه‌ای / متابولیک
۴۳	علل انگلی
۴۳	سموم
۴۳	تروما
۴۳	بیماری‌های ویروسی / پریون
۴۴	علل نیستاکموس
۴۴	علل ایجاد ایستوتونوس
۴۴	علل علائم مربوط به سیستم عضلانی-اسکلتی
۴۴	علل آرتریت (التهاب و تورم مفاصل)
۴۴	علت انحنای اندام‌های حرکتی
۴۴	علل ایجاد بد شکلی‌های سم
۴۵	علل بروز لنگش / گام برداشتن غیر نرمال
۴۵	علل تورم اندام‌های حرکتی
۴۵	علل تورم بافت‌های سخت اندام‌های حرکتی
۴۵	علل تورم بافت‌های نرم اندام‌های حرکتی
۴۵	علل لرزش عضلانی
۴۶	علل بیماری‌های عضلانی-اسکلتی
۴۶	علل باکتریایی
۴۶	علل ارثی / مادرزادی
۴۶	نئوپلاسم‌ها

۴۶	علل تغذیه‌ای
۴۶	علل انگلی
۴۶	سموم
۴۶	علل تروماتیک
۴۶	علل ویروسی
۴۶	علل ایجاد فلجی
۴۷	علل اختلالات نحوه ایستادن دام
۴۷	ارثی
۴۷	اکتسابی
۴۷	علل تولد بزغاله‌های ضعیف
۴۷	علل ضعف در بالغین / لنگش
۴۸	علائم مربوط به چشم
۴۸	علل کوری
۴۸	علل ریزش اشک
۴۸	علل بروز گلوکوم
۴۸	علل ایجاد کراتیت
۴۹	بیماری‌های مادرزادی چشم
۴۹	علل تورم اجسام مژگانی، مشیمیه و عنبیه
۴۹	سایر علائم
۴۹	علل کم خونی
۴۹	علل آسیب / افیوژن مایع جنب / ادم محیطی
۵۰	اختلالات خون ریزی دهنده در بزها
۵۰	موارد کم خونی به دنبال از دست رفتن آن
۵۰	مشکلات قلبی - عروقی
۵۰	فقدان مادرزادی فیبرونوزن در خون

۵۰	گوارشی
۵۰	کم خونی همولیتیک
۵۰	خون سازی ناقص
۵۰	علل ایجاد ادم
۵۰	علل زردی
۵۰	با ایجاد کم خونی همولیتیک
۵۱	با ایجاد آسیب کبدی
۵۱	علل لنفادنوپاتی
۵۱	علل آبریزش بینی
۵۱	علل مرگ نوزادان
۵۱	علل حساسیت به نور
۵۲	علل سستی سمی / بزرگ شدن مفاصل / التهاب و تورم ناف
۵۲	علل مرگ ناگهانی
۵۳	علل مرگ ناگهانی که بیشتر در بزغالها بروز می کند
۵۳	علل زور زدن دام
۵۳	علل دندان قروچه
۵۳	بیماری های تحلیل برنده
	فصل سوم
۵۵	توضیحات بیماری ها به ترتیب حروف الفبای فارسی
۵۶	آبله بز
۵۶	آرتریت-آنسفالیت بز
۵۷	آکابان
۵۸	آلودگی به جرب پزوروپتس
۵۸	آلودگی به جرب دمودکس
۵۹	آلودگی به جرب سارکوپتس

۵۹	آلودگی به جرب کوریپتس
۶۰	آلودگی به شپش
۶۱	آناپلاسموزیس
۶۱	آنتروتوکسمی (بیماری پر خوری، قلوه نرمی)
۶۳	آنتریت
۶۳	اپیریتروزونوزیس
۶۴	ادم بدخیم (میوزیت کلسترییدیایی)
۶۴	ارکیت (تورم بیضه)
۶۵	استوماتیت وزیکولار
۶۵	اسکریپی
۶۶	اسهال در بزغاله‌ها
۶۷	اسیدوزیس
۶۸	افت دمای بدن / گرسنگی
۶۸	اکتیمای واگیر
۶۹	بایزیوزیس
۷۰	بروسلوزیس
۷۰	بیماری زبان آبی
۷۱	بیماری عضله سفید
۷۲	بیماری مرزی
۷۲	پارااکراتوز شکمبه
۷۲	پرولاپس رحم
۷۳	پرولاپس واژن
۷۴	پرولاپس رکتوم
۷۵	پریتونیت (تورم پرده صفاق)
۷۶	پلیوانسفالمالیشیا

۷۷	پمفیگوس فولیاسئوس
۷۷	پنومونی پاستورالایی
۷۸	پنومونی پیشرونده (مائی-ویژنا)
۷۹	پلوروپنومونی واگیر بزرگ
۷۹	پنومونی ویروسی به فرم حاد
۸۰	پنومونی ویروسی به فرم مزمن
۸۰	تب برفکی
۸۱	تب کیو
۸۲	تیلریوزیس
۸۲	تورم اپیدیدیم (Epididymitis)
۸۳	تورم عفونی قرنیه و ملتحمه (چشم صورتی) (Pink Eye)
۸۳	کوزیس (توکسمی آبستنی) در بزها (Pregnancy Toxemia)
۸۵	توکسوپلاسموزیس
۸۶	جفت ماندگی
۸۷	حساسیت به نور / آفتاب سوختگی
۸۷	درماتوفیتوزیس (کچلی)
۸۸	درماتوفیلوزیس
۸۹	سالمونلوزیس
۸۹	سل (توبرکولوزیس)
۹۰	سندروم بزغاله‌های ضعیف
۹۰	سنگ ادراری
۹۱	شاربن
۹۲	شیستوزومیازیس
۹۳	طاعون

عدم تعادل آنزوتیک / کمبود مس

فاسیولوزیس

فقر آهن

فلجی زایمانی / هیپوکسمی

قلب آبکی

کتوزیس شیردازی

کرم منتر

کریتوسپوریدیوزیس

کزاز

کلامیدیوزیس

کلی باسیلوزیس (بیماری دهان آبکی، اسهال ناشی از Ecoli)

کمبود آغوز

کمبود روی

کمبود ویتامین A

کمبود ویتامین B

کمبود ویتامین D

کمبود ید

کمیلوباکتریوزیس

کوکسیدیوزیس

کمبود منیزیم (کزاز علفی)

گندیدگی سم

لپتوسپیروزیس

لنفادنیت کازئوز

لنفوسارکوم

لیستریوزیس

۱۰۹	مسمومیت با اگزالات
۱۱۰	مسمومیت با سرب
۱۱۰	مسمومیت با گندم سیاه (گندم گاو)
۱۱۱	مسمومیت با مس
۱۱۱	مسمومیت با مولیبدن
۱۱۲	مسمومیت با نمک (مسمومیت با کلرید سدیم)
۱۱۲	میاژ بینی (آلودگی به استروس اویس)
۱۱۳	میاژ پودستی
۱۱۴	نارسایی احتقانی قلب
۱۱۴	نفخ
۱۱۵	نقص درد یواره بین بطن ها
۱۱۵	نهان بیضگی
۱۱۶	ورم پستان
۱۱۶	یرسینوزیس
۱۱۷	یون

فصل چهارم

۱۱۹	داروهای ممنوعه در بزها
۱۱۲۰	داروهای رایج مورد استفاده در بزها و مورد کاربرد آنها

فصل پنجم

۱۲۵	لیست تشخیص تفریقی بیماری ها بر اساس یافته های آزمایشگاهی
۱۲۶	کم خونی
۱۲۶	علل کاهش آنتی ترومبین
۱۲۶	علل افزایش زمان APTT
۱۲۷	علل افزایش بیلی روبین سرم
۱۲۷	علل کاهش نیترژن آورده خون

۱۲۷	علل افزایش نیتروژن اوره خون
۱۲۷	علل کاهش کراتینین
۱۲۸	علل افزایش آنزیم‌ها
۱۲۹	علل اتوزینوفیلیا (افزایش اتوزینوفیل‌ها در خون)
۱۲۹	علل افزایش کلسیم خون (هایپرکلسمی)
۱۲۹	علل افزایش کلر خون (هایپرکلرمی) همراه با افزایش سدیم خون (هایپرناترمی)
۱۲۹	علل افزایش کلر خون بدون افزایش سدیم خون
۱۲۹	علل افزایش فیبریژن خون (هایپر فیبریژنمی)
۱۳۰	(علل افزایش قند خون (هایپرگلیسمی)
۱۳۰	(علل افزایش پتاسیم خون (هایپرکالمی)
۱۳۰	(علل افزایش سدیم خون (هایپرناترمی)
۱۳۰	(علل افزایش فسفر خون (هایپر فسفاتمی)
۱۳۰	(علل افزایش پروتئین‌های خون (هایپرپروتئینمی)
۱۳۱	علل کاهش کلسیم خون (هیپوکلسمی)
۱۳۱	علل کاهش کلر خون (هیپوکلرمی) همراه با هایپوناترمی
۱۳۱	علل هیپوکلرمی بدون هایپوناترمی
۱۳۲	علل هیپوگلیسمی (کاهش قند خون)
۱۳۲	علل هایپو کالمی (کاهش پتاسیم خون)
۱۳۲	علل هیپو منیزیمی (کاهش منیزیم خون)
۱۳۲	علل کاهش سدیم خون (هایپوناترمی)
۱۳۲	علل هیپو فسفاتمی (کاهش فسفر خون)
۱۳۲	علل هیپو پروتئینمی (کاهش پروتئین خون)
۱۳۳	علل لنفوپنی (کاهش لنفوسیت‌های خون)
۱۳۳	کاهش پروتئین توتال
۱۳۳	علل لنفوپنی (کاهش لنفوسیت‌های خون)

۱۳۴	علل اسیدوز متابولیک
۱۳۴	علل آلکالوز متابولیک
۱۳۴	علل نوتروپنی (کاهش نوتروفیل های خون)
۱۳۴	علل نوتروفیلی (افزایش نوتروفیل های خون)
۱۳۵	علل افزایش هماتوکریت (PVC)
۱۳۵	علل افزایش زمان پروترومبین
۱۳۶	علل اسیدوز تنفسی
۱۳۶	علل آلکالوز تنفسی
۱۳۶	علل کاهش پلاکت های خون (ترومبوسیتونی)
۱۳۷	مدیریت نوزادان
۱۳۹	مدیریت تولید مثلی در بزها
۱۴۰	تشخیص آبستی
۱۴۱	داروهای ممنوعه در بزهای آبستن
۱۴۱	زایمان
۱۴۱	سخت زایی
۱۴۲	مدیریت سخت زایی
۱۴۲	جفت ماندگی
۱۴۳	شیرواری
۱۴۳	روش های همزمان سازی فحلی در بزها
۱۴۳	تلقیح مصنوعی
۱۴۳	مدیریت سقط
۱۴۴	بیماری های ایجاد کننده سقط در بزها
۱۴۴	مشخصه های عفونی کلامیدیایی
۱۴۴	مشخصه های عفونت توکسوپلازما
۱۴۴	مشخصه های عفونت کمپیلوباکتر

۱۴۴	مشخصه‌های سقط ناشی از مشکلات تنذیه‌ای
۱۴۵	مشخصه‌های عفونت بالمونلا
۱۴۵	مشخصه‌های عفونت لیستریا
۱۴۵	مشخصه‌های عفونت لیتوسپیرا
۱۴۵	سقط پیامد مصرف داروها
۱۴۵	مشخصه‌های سقط ناشی از عفونت پروبلا
۱۴۶	روش القای زایمان در بزها
۱۴۶	بیماری‌های مقاربتی در بزها
۱۴۶	حذف در گله‌های بز
۱۴۷	تغذیه بزها
۱۴۷	عادات تنذیه‌ای بزها
۱۴۷	مدیریت تنذیه‌ای در بزها
۱۴۹	بیماری‌های مرتبط با جیره نامناسب
۱۵۰	مدیریت انگلی

فصل ششم

۱۵۳	پرونده‌های رایج در گله‌ها
۱۵۴	اخته
۱۵۵	قطع دم
۱۵۵	امتیاز دهی وضعیت بدنی
۱۵۷	اصلاح سم
۱۵۹	توضیحات تصاویر
۱۶۴	تصاویر
۱۷۴	منابع

پیش‌سخن

سه دسته از دام‌ها به عنوان منابع اصلی تولید شیر در دنیا مطرح هستند که شامل گاوها، گاو میش‌ها و بزها می‌باشند. در این بین، بزها به دلیل مزایای چون قیمت پایین دام، حمل و نقل و مدیریت آسان و تولید شیر بالا نسبت به جثه خود، روز به روز از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شوند. به دلیل مزایای فوق و بخصوص به دلیل قیمت پایین، روز به روز بر اهمیت بزها به عنوان منبع تولید شیر و گوشت در کشورهای جهان سوم (مثل ایران) افزوده می‌شود.

بر آن شدیم تا با تألیف این کتاب، دامپزشکان و دامداران را در امر تشخیص و درمان به موقع بیماری‌های این گونه دامی یاری رسانیم. مزیت اصلی این کتاب، پرهیز از تفصیل و توجه به نکات کاربردی و عملی در بحث تشخیص و درمان بیماری‌های بزها به همراه ارائه تصاویری از مهمترین بیماری‌های آنها است. مزیت دیگر کتاب حاضر، ارائه جدولی از دوز و نحوه تجویز مهمترین و کاربردی‌ترین داروهای دامپزشکی است که در درمان بیماری‌های بزها مورد استفاده قرار می‌گیرند. همچنین در این کتاب نکاتی کاربردی در مورد مدیریت گله‌های بز شیری و گوشتی ارائه شده است. امید آنکه مطالب ارائه شده راهگشای کار دامپزشکان، دامداران و دانشجویان دامپزشکی باشد. مؤلفین بر خود لازم می‌دانند که از سرکار خانم حبیبه احسنی که در تدوین تصاویر کتاب، همکاری‌های بسیار مفید داشته‌اند، صمیمانه تشکر نمایند.

دکتر رسول سجادیان

دکتر محمد اسماعیل زاده

زمستان ۱۳۹۱